

ਕਲਾਸ ਪਹਿਲੀ
ਖਾਲੀ ਥਾਂਵਾਂ

1. ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਨੀਂਹ..... ਨੇ ਰੱਖੀ।
(ੳ) ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ
(ਅ) ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ
(ੲ) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ

2. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ .....ਈਸਵੀ ਨੂੰ ਹੋਇਆ।
(ੳ) 1469 ਈ:
(ਅ) 1699 ਈ:
(ੲ) 1479 ਈ:

3. ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ ਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ, ਉੱਥੇ ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ .....ਸਾਹਿਬ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਹੈ।
(ੳ) ਨਾਨਕ ਮਤਾ
(ਅ) ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ
(ੲ) ਪੱਟੀ ਸਾਹਿਬ

4. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਪਿਤਾ..... ਤੇ ਮਾਤਾ..... ਸਨ।
(ੳ) ਪੰਡਿਤ ਹਰਦਿਆਲ, ਦੌਲਤਾਂ ਜੀ
(ਅ) ਮਹਿਤਾ ਕਲਿਆਣ ਦਾਸ ਜੀ, ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਜੀ
(ੲ) ਮਹਿਤਾ ਚੌਧਰੀ ਰਾਏ ਬੁਲਾਰ, ਦਮੋਦਰੀ ਜੀ

5. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਭੈਣ ਦਾ ਨਾਮ .....ਸੀ ਜੋ ਆਪ ਜੀ ਤੋਂ..... ਵਰ੍ਹੇ ਵੱਡੇ ਸਨ।
(ੳ) ਬੇਬੇ ਭਾਨੀ, 10
(ਅ) ਹਰਸ਼ਰਨ ਕੌਰ, 18
(ੲ) ਬੇਬੇ ਨਾਨਕੀ, 5

ਉੱਤਰ 1.(ੲ) 2.(ੳ) 3.(ਅ) 4.(ਅ) 5.(ੲ)

ਠੀਕ ਗਲਤ

1. ਗੁਰਸਿੱਖ ਨੂੰ ਹਠ ਯੋਗ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ( )
2. ਗੁਰਸਿੱਖ ਦਾ ਕੰਮ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਰਹਿਣਾ ਹੀ ਹੈ। ( )
3. ਹਰ ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਲਈ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਅਭਿਆਸ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ( )
4. ਗੁਰਸਿੱਖ ਬਾਣੀ ਤੇ ਬਾਣੇ ਦਾ ਧਾਰਨੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ( )
5. ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ( )
6. ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਵਡਿਆਈ (ਉਸਤਤ) ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਮਾਂ ਹੈ। ( )
7. ਗੁਰਸਿੱਖ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਿਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨੀ। ( )

ਉੱਤਰ 1.(x) 2.(x) 3.(√) 4.(√) 5.(x) 6.(√) 7.(√)

ਕਠਿਨ ਸ਼ਬਦ

1. ੴ - ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਇੱਕ ਹੈ, ਅਤੇ ਓਅੰਕਾਰ ਸਰੂਪ ਬਣਕੇ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ।
2. ਰਜਾਈ :- ਗੁਰੂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਸਹਿਤ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨਾ ।
3. ਹੁਕਮਿ :- ਸਾਰੇ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਵਾਜ਼ ਰੂਪ ਸ਼ਕਤੀ ।
4. ਨਿਰੰਜਨੁ :- ਮਾਇਆ ਦੀ ਕਾਲਖ ਤੋਂ ਨਿਰਲੇਪ (ਵੱਖਰਾ) ।
5. ਨਾਦੰ :- ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਸੂਖਮ ਤੱਤ, ਜਿਸ ਇੱਕ ਅਵਾਜ਼ (ਸ਼ਬਦ) ਤੋਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ।
6. ਵਿਗਾਸੁ :- ਸਿਮਰਨ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਇਕ ਅਜੀਬ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ।
7. ਮੋਖੁ ਦੁਆਰੁ :- ਉਹ ਅਵਸਥਾ ਜਿਸਦੇ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਨੁੱਖ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਅ ਹੀ ਦੁੱਖਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।
8. ਸੁਆਲਿਹੁ :- ਜੀਵਿਤ ਸੁੰਦਰਤਾ ।
9. ਅਸੰਖ :- ਜਿਸਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ ।
10. ਸੁਅਸਤਿ :- ਸੋਹਣੀ ਅਵਾਜ਼, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸੀਸ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇ ।
11. ਗਿਰਹਾ :- ਪੰਡਾਂ ਬੰਨਣੀਆਂ, ਗੰਢ ਮਾਰਨੀ ।
12. ਓੜਕ :- ਸਿਰੇ ਤੱਕ ।
13. ਖਲਾਸੀ :- ਦੁੱਖਾਂ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਜਾਣਾ ।
14. ਖਾਇਕੁ :- ਮੂਰਖ ।
15. ਬੋਲੁਵਿਗਾੜੁ :- ਗੱਲ ਨੂੰ ਬਦਲਕੇ ਕਹਿਣਾ (ਚੁਗਲੀ) ।
16. ਮੁੰਦਾ :- ਕੰਨਾਂ ਵਿਚ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੁੰਦਰਾਵਾਂ (ਐਕਟਿੰਗ, ਦਿਖਾਵਾ) ।
17. ਬਿਭੂਤਿ :- ਸਵਾਹ ।
18. ਖਿੰਥਾ :- ਗਲ ਵਿਚ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਵੈਰਾਗਮਈ ਕੁੜਤੀ ।
19. ਭੁਗਤਿ :- ਬਹੁਤੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਜੋੜ ।
20. ਜੁਗਤਿ :- ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ।

ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਰਲ ਅਰਥ ਅਤੇ ਕੰਠ
ਮੂਲਮੰਤਰ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਰਥ

੧.੧ੳ

੨. ਸਤਿਨਾਮੁ ੩. ਕਰਤਾ ੪. ਪੁਰਖੁ ੫. ਨਿਰਭਉ ੬. ਨਿਰਵੈਰੁ ੭. ਅਕਾਲ ੮. ਮੂਰਤਿ ੯. ਅਜੂਨੀ ੧੦.
ਸੈਭੰ ੧੧. ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ੧੨. ॥ ਜਪੁ ॥ ੧੩. ਆਦਿ ਸਚੁ
੧੪. ਜੁਗਾਦਿ ਸਚੁ ॥ ੧੫. ਹੈ ਭੀ ਸਚੁ ੧੬. ਨਾਨਕ ਹੋਸੀ ਭੀ ਸਚੁ ॥੧॥

੧ੳ - ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਾਰੇ ਜੀਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰਾ-ਵੱਖਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਵੀ ਇੱਕ ਹੈ ਜੋ ਓਅੰਕਾਰ ਦੀ
ਆਵਾਜ਼ ਰੂਪ ਹੋ ਕੇ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਸਤਿਨਾਮੁ- ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਸਦਾ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਜਪਣ ਵਾਲਾ ਨਾ ਵੀ ਹੋਵੇ।

ਕਰਤਾ - ਹਰ ਇੱਕ ਜੀਵ ਦੇ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਹਰਕਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪੁਰਖੁ - ਸਭ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਨਿਰਭਉ - ਉਸ ਦਾ ਸੰਗ-ਸਾਥ ਡਰ ਨੂੰ ਮੁਕਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਨਿਰਵੈਰੁ - ਉਸ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆਂ ਈਰਖਾ ਮਿਟਦੀ ਹੈ।

ਅਕਾਲ - ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਾਰ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਕੋਈ ਉਮਰ ਨਹੀਂ।

ਮੂਰਤਿ - ਉਹ ਇੱਕ ਜੀਵਤ ਮੂਰਤੀ ਹੈ।

ਅਜੂਨੀ - ਸਰੀਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸਿਆ ਹੋਇਆ ਵੀ ਯੌਨਿਕ ਸਰੀਰਾਂ ਦੇ ਪਛਾਣ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਹੈ।

ਸੈਭੰ - ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਤੋਂ, ਆਪ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ - ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਆਸੀਸ ਨਾਲ ਉਹ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਜਪੁ -ਐਸੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਸਾਧਨ ਜਾਪ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਆਦਿ ਸਚੁ - ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਦਾ ਹੀ ਕਾਇਮ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜੁਗਾਦਿ ਸਚੁ - ਸਾਰੇ ਜੁਗਾਂ ਦੇ ਮੁੱਢ ਵਿਚ ਸੀ।

ਹੈ ਭੀ ਸਚੁ - ਉਹ ਇਸ ਵਕਤ ਮੇਰੇ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ।

ਨਾਨਕ ਹੋਸੀ ਭੀ ਸਚੁ - ਨਾਨਕ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਸਦਾ ਹੀ ਜੀਵਤ ਰਹੇਗਾ।

**ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਰਲ ਅਰਥ ਅਤੇ ਕੰਠ
ਪਉੜੀ ਪਹਿਲੀ**

ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ	ਅਰਥ
੧. ਸੋਚੈ ਸੋਚਿ ਨ ਹੋਵਈ ਜੇ ਸੋਚੀ ਲਖ ਵਾਰ ॥	੧. ਕੇਵਲ ਧਰਮ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੋਚਦੇ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਮਨ ਸੁੱਚਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਲੱਖਾਂ ਵਾਰੀ ਸੋਚ ਲਵੇ।
੨. ਚੁਪੈ ਚੁਪ ਨ ਹੋਵਈ ਜੇ ਲਾਇ ਰਹਾ ਲਿਵ ਤਾਰ ॥	੨. ਕੇਵਲ ਮੂੰਹ ਦੇ ਬੰਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮਨ ਚੁੱਪ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਕੋਈ ਲਗਾਤਾਰ ਵੀ ਚੁੱਪ ਰਹੇ।
੩. ਭੁਖਿਆ ਭੁਖ ਨ ਉਤਰੀ ਜੇ ਬੰਨਾ ਪੁਰੀਆ ਭਾਰ ॥	੩. ਸਿੱਖੀ ਵੱਲੋਂ ਕੰਗਾਲ ਰਿਹਾ, ਗੁਰੂ ਤੋਂ ਬੇਮੁੱਖ ਰਿਹਾ, ਕਦੀ ਮਨ ਦੀ ਭੁੱਖ ਨਹੀਂ ਮਿਟਦੀ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਸਾਰੇ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦੀਆਂ ਪੰਡਾਂ ਬੰਨ ਲਵੇ।

**ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਰਲ ਅਰਥ ਅਤੇ ਕੰਠ
ਪਉੜੀ ਪਹਿਲੀ**

ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ	ਅਰਥ
੧. ਸਹਸ ਸਿਆਣਪਾ ਲਖ ਹੋਹਿ ਤ ਇਕ ਨ ਚਲੈ ਨਾਲਿ ॥	੧. ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਿਆਣਪਾ ਕੋਲ ਹੁੰਦਿਆਂ ਵੀ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵੀ ਸਿਆਣਪ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ
੨. ਕਿਵ ਸਚਿਆਰਾ ਹੋਈਐ ਕਿਵ ਕੂੜੈ ਤੁਟੈ ਪਾਲਿ ॥	੨. ਫਿਰ ਮਨ ਪਵਿੱਤਰ ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਝੂਠੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਮੋਹ ਕਿਵੇਂ ਨਾਸ ਹੋਵੇਗਾ
੩. ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ ਚਲਣਾ ਨਾਨਕ ਲਿਖਿਆ ਨਾਲਿ ॥੧॥	੩. ਨਾਨਕ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜੇ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਚੱਲ ਪਈਏ ਤਾਂ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਉਚੀ ਕਿਸਮਤ ਲਿਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

**ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਰਲ ਅਰਥ ਅਤੇ ਕੰਠ
ਪਉੜੀ ਦੂਜੀ**

ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ	ਅਰਥ
੧. ਹੁਕਮੀ ਹੋਵਨਿ ਆਕਾਰ ਹੁਕਮੁ ਨ ਕਹਿਆ ਜਾਈ ॥	੧. ਸਾਰੇ ਦੇਹਧਾਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਹੁਕਮ (ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਕਤੀ) ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਹੁਕਮ (ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਕਤੀ) ਦੀ ਲਫਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।
੨. ਹੁਕਮੀ ਹੋਵਨਿ ਜੀਅ ਹੁਕਮਿ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ॥	੨. ਹੁਕਮ ਸ਼ਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਜੀਵ ਆਤਮਾਵਾਂ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਟਿਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਹੁਕਮ ਸ਼ਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਭਗਤਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦਗੀ ਦੀ ਦਾਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।
੩. ਹੁਕਮੀ ਉਤਮੁ ਨੀਚੁ ਹੁਕਮਿ ਲਿਖਿ ਦੁਖ ਸੁਖ ਪਾਈਅਹਿ॥	੩. ਹੁਕਮ ਸ਼ਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਉੱਚੇ ਅਤੇ ਨੀਵੇਂ ਕਰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਸ਼ਕਤੀ ਚਿੱਤ੍ਰਗੁਪਤ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਉਸਨੂੰ ਲਿਖ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਸ਼ਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਉੱਤਮ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਫਲ ਸੁੱਖ ਅਤੇ ਨੀਚ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਫਲ ਦੁੱਖ ਭੁਗਤਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

**ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਰਲ ਅਰਥ ਅਤੇ ਕੰਠ
ਪਉੜੀ ਦੂਜੀ**

ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ	ਅਰਥ
<p>੧. ਇਕਨਾ ਹੁਕਮੀ ਬਖਸੀਸ ਇਕਿ ਹੁਕਮੀ ਸਦਾ ਭਵਾਈਅਹਿ ॥</p>	<p>੧. ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਉਤਮ ਕਰਮਾਂ ਕਰਕੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨੀਚ ਕਰਮਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਭਟਕਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।</p>
<p>੨. ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਸਭੁ ਕੋ ਬਾਹਰਿ ਹੁਕਮ ਨ ਕੋਇ॥</p>	<p>੨. ਸ਼ਿਸ਼ਟੀ ਦਾ ਆਕਾਰ ਹੁਕਮ ਸ਼ਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।</p>
<p>੩. ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੈ ਜੇ ਬੁਝੈ ਤ ਹਉਮੈ ਕਹੈ ਨ ਕੋਇ ॥੨॥</p>	<p>੩. ਨਾਨਕ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗੁਰਸ਼ਬਦ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤਦੇ ਹੋਏ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਜੇ ਕੋਈ ਬੁੱਝ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਇਹ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਇਹ ਮੈਂ ਕੀਤਾ ਹੈ-ਇਹ ਮੈਂ ਕੀਤਾ ਹੈ</p>

**ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਰਲ ਅਰਥ ਅਤੇ ਕੰਠ
ਪਉੜੀ ਤੀਜੀ**

ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ	ਅਰਥ
੧. ਗਾਵੈ ਕੋ ਤਾਣੁ ਹੋਵੈ ਕਿਸੈ ਤਾਣੁ ॥	੧. ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਸਿਰ ਤੋਂ ਪੈਰਾਂ ਤੱਕ ਇਕਾਗਰਤਾ ਨਾਲ ਜੇ ਕੋਈ ਉਸ ਨੂੰ ਗਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹਦੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਮਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
੨. ਗਾਵੈ ਕੋ ਦਾਤਿ ਜਾਣੈ ਨੀਸਾਣੁ ॥	੨. ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲੀਆਂ ਦਾਤਾਂ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਸਮਝ ਕੇ ਵੀ ਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
੩. ਗਾਵੈ ਕੋ ਗਣੁ ਵਡਿਆਈਆ ਚਾਰ॥	੩. ਸਾਡੇ ਉੱਪਰ ਕੀਤੇ ਸੁੰਦਰ ਪਰਉਪਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਕੇ ਵੀ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਨੂੰ ਗਾਈਦਾ ਹੈ।
੪. ਗਾਵੈ ਕੋ ਵਿਦਿਆ ਵਿਖਮੁ ਵੀਚਾਰੁ॥	੪. ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲੀ ਮਹਿੰਗੀ ਵਿੱਦਿਆ ਦੀ ਵਿਚਾਰ ਵੱਲੂ ਵੇਖ ਕੇ ਵੀ ਕਈ ਉਸਦਾ ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

**ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਰਲ ਅਰਥ ਅਤੇ ਕੰਠ
ਪਉੜੀ ਤੀਜੀ**

ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ	ਅਰਥ
੧. ਗਾਵੈ ਕੋ ਸਾਜਿ ਕਰੇ ਤਨੁ ਖੇਹ ॥	੧. ਕਈ ਉਸ ਨੂੰ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਜੇ ਹੋਏ ਪੁਰਾਣੇ ਕਰਮਾਂ ਦੀ ਦੇਹ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
੨. ਗਾਵੈ ਕੋ ਜੀਅ ਲੈ ਫਿਰਿ ਦੇਹ ॥	੨. ਕਈ ਉਸ ਨੂੰ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਲੈ (ਖਤਮ) ਕਰ ਕੇ ਫਿਰ ਦੇਹ ਬਖਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
੩. ਗਾਵੈ ਕੋ ਜਾਪੈ ਦਿਸੈ ਦੂਰਿ ॥	੩. ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲ ਗੁਰਸਿੱਖ ਉਸਨੂੰ ਦੂਰ ਸਮਝ ਕੇ ਜਪਦੇ ਹਨ।
੪. ਗਾਵੈ ਕੋ ਵੇਖੈ ਹਾਦਰਾ ਹਦੂਰਿ ॥	੪. ਕਮਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੇਖ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

**ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਰਲ ਅਰਥ ਅਤੇ ਕੰਠ
ਪਉੜੀ ਤੀਜੀ**

ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ	ਅਰਥ
੧. ਕਥਨਾ ਕਥੀ ਨ ਆਵੈ ਤੋਟਿ ॥ ਕਥਿ ਕਥਿ ਕਥੀ ਕੋਟੀ ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ॥	੧. ਉਸਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੇ ਰਸਤਿਆਂ ਦੀ ਕਥਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਜੁਗਤੀਆਂ ਦਾ ਘਾਟਾ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ, ਕਰੋੜਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਗਤ ਉਸਨੂੰ ਕਰੋੜਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਥਦੇ ਹਨ।
੨. ਦੇਦਾ ਦੇ ਲੈਦੇ ਥਕਿ ਪਾਹਿ ॥	੨. ਦਾਤੇ ਦੇ ਭੰਡਾਰ ਨਹੀਂ ਮੁਕਦੇ ਅਤੇ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਥੱਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
੩. ਜੁਗਾ ਜੁਗੰਤਰਿ ਖਾਹੀ ਖਾਹਿ ॥	੩. ਜੁਗਾਂ ਤੱਕ ਉਸਦੀਆਂ ਦਾਤਾਂ ਵਰਤ ਕੇ ਵੀ ਮੁੱਕਦੀਆਂ ਨਹੀਂ।
੪. ਹੁਕਮੀ ਹੁਕਮੁ ਚਲਾਏ ਰਾਹੁ ॥	੪. ਹੁਕਮ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੁਕਮ (ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਕਤੀ) ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੇ ਰਸਤੇ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ।
੫. ਨਾਨਕ ਵਿਗਸੈ ਵੇਪਰਵਾਹੁ ॥੩॥	੫. ਨਾਨਕ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇੰਨੇ ਅਣਗਿਣਤ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਦਿਆਂ ਵੀ ਉਹ ਕਦੀ ਕਾਹਲਾ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ, ਵੇਪਰਵਾਹ ਤੇ ਖਿੜਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ॥੩॥

**ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਰਲ ਅਰਥ ਅਤੇ ਕੰਠ
ਪਉੜੀ ਚੌਥੀ**

ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ	ਅਰਥ
<p>੧. ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਾਚੁ ਨਾਇ ਭਾਖਿਆ ਭਾਉ ਅਪਾਰੁ ॥</p>	<p>੧. ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਸੁਗੰਧਿਤ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਉਸਤਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵੀ ਪਵਿੱਤਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਸਿਫਤ ਬੋਲਣ ਨਾਲ ਬੇਅੰਤ ਪਿਆਰ ਉਪਜਦਾ ਹੈ।</p>
<p>੨. ਆਖਹਿ ਮੰਗਹਿ ਦੇਹਿ ਦੇਹਿ ਦਾਤਿ ਕਰੇ ਦਾਤਾਰੁ ॥</p>	<p>੨. ਉਹਦੇ ਦਰ ਤੇ ਬੋਲ ਕੇ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ "ਦੇ-ਦਿਉ", "ਦੇ-ਦਿਉ" ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮਿਲਦਾ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਡੂੰਘਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਤਾਰ ਉਹੀ ਝੋਲੀ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।</p>
<p>੩. ਫੇਰਿ ਕਿ ਅਗੈ ਰਖੀਐ ਜਿਤੁ ਦਿਸੈ ਦਰਬਾਰੁ ॥</p>	<p>੩. ਉਹ ਕਿਹੜੀ ਪ੍ਰੇਮ ਭੇਟਾ ਹੈ ਜੋ ਦੇਣ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਦਰ ਖੁੱਲ੍ਹਦਾ ਹੈ?</p>
<p>੪. ਮੁਹੌ ਕਿ ਬੋਲਣੁ ਬੋਲੀਐ ਜਿਤੁ ਸੁਣਿ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ ॥</p>	<p>੪. ਉਹ ਕਿਹੜੇ ਲਫਜ਼ ਹਨ ਜਿਹਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਾਡੇ ਤੇ ਮੋਹਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?</p>

**ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਰਲ ਅਰਥ ਅਤੇ ਕੰਠ
ਪਉੜੀ ਚੌਥੀ**

ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ	ਅਰਥ
੧. ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ਸਚੁ ਨਾਉ ਵਡਿਆਈ ਵੀਚਾਰੁ ॥	੧. ਸਵਰੋਂ ਵੱਡੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਦੀ ਨੀਂਦ ਜੇ ਕੋਈ ਭੇਟਾ ਕਰੇ ਅਤੇ ਸੱਚੇ ਨਾਮ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ।
੨. ਕਰਮੀ ਆਵੈ ਕਪੜਾ ਨਦਰੀ ਮੋਖੁ ਦੁਆਰੁ ॥	੨. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਵਸਤਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਗੁਰੂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
੩. ਨਾਨਕ ਏਵੈ ਜਾਣੀਐ ਸਭੁ ਆਪੇ ਸਚਿਆਰੁ ॥੪॥	੩. ਨਾਨਕ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਕੀਤਿਆਂ ਇਹ ਗੱਲ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਪਾਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਚਮਕ ਰਿਹਾ ਹੈ।